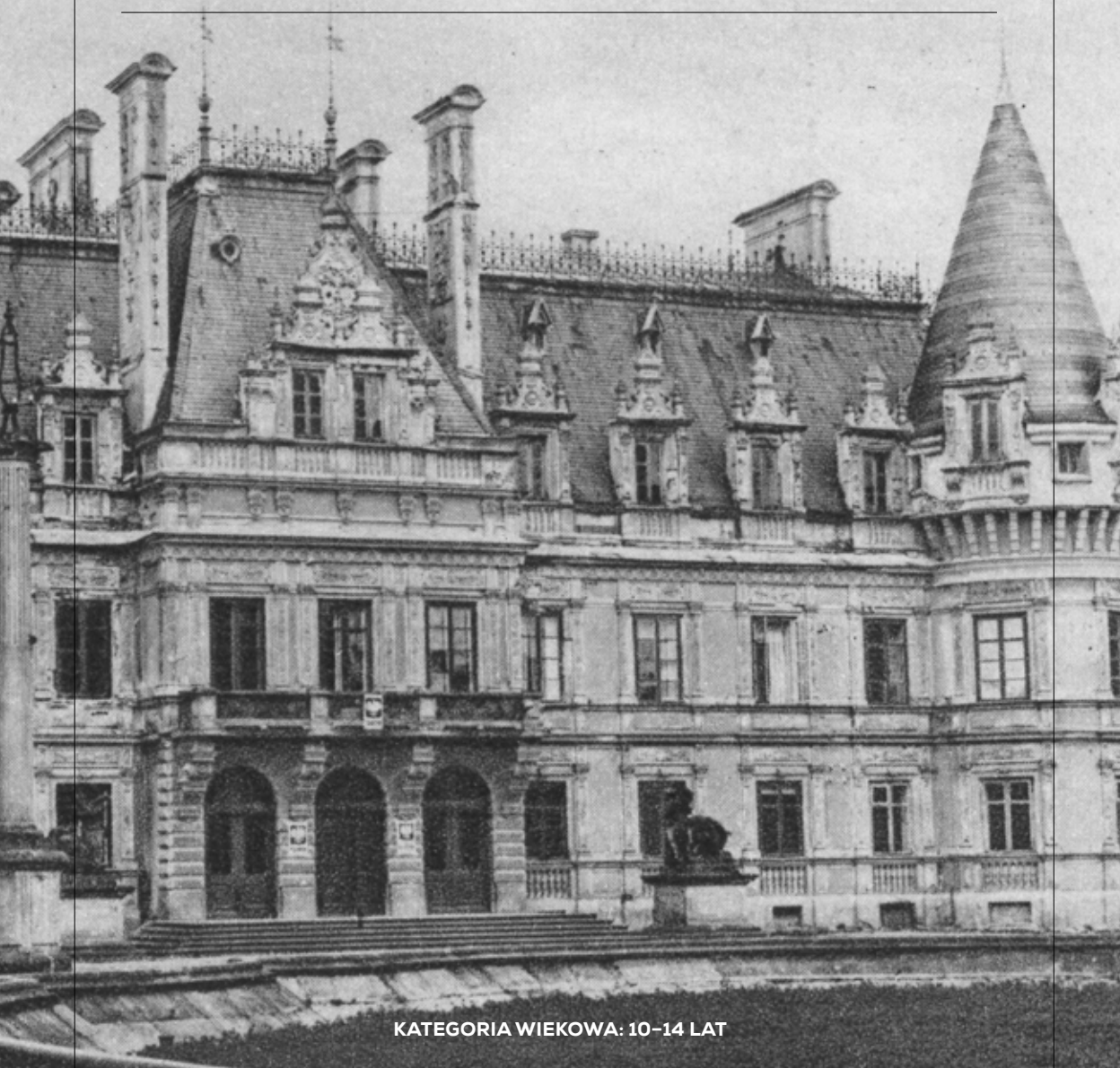


Pałac Stanisława Augusta Poniatowskiego w Koźienicach, okres międzywojenny

MAZOWIECKIE PEREŁKI

Aleksandra Kowalik



KATEGORIA WIEKOWA: 10-14 LAT

ADRESAT: uczniowie w wieku 10–14 lat.

CZAS ZAJĘĆ: 180 minut (4 × 45 minut).

SŁOWA KLUCZOWE: WebQuest, Canva, Kahoot!, wsie i miasteczka Mazowsza, wydarzenia historyczne.

WPROWADZENIE

Scenariusz jest propozycją cyklu zajęć, podczas których uczniowie poznają miasta i wsie Mazowsza oraz wydarzenia historyczne z nimi związane. Jedną z zalet scenariusza jest to, że kładzie on nacisk na samodzielną pracę uczniów, w tym poszukiwanie przez nich informacji i prezentowanie efektów własnej pracy. Kolejną zaletą to wykorzystanie nowych technologii. Dzieci poznają aplikacje (programy) Canva oraz Kahoot!. Dzięki temu praca zmienia się w zabawę i będzie dla nich przyjemnością. Scenariusz ten można przeprowadzić w dwojaki sposób: jako scenariusz WebQuest, jeżeli szkoła jest wyposażona w tablety lub iPady z dostępem do internetu i aplikację iTunes, oraz jako scenariusz tradycyjny.

CEL OGÓLNY

Poznanie wsi i miasteczek Mazowsza oraz wydarzeń historycznych z nimi związanych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Uczeń:

- wykonuje plakat w aplikacji (programie) Canva;
 - opracowuje na podstawie wskazanych źródeł (stron internetowych, książek itp.) odpowiedzi do wywiadu;
 - układa na podstawie wskazanych źródeł (stron internetowych, książek, nagranych wywiadów itp.) pytania i odpowiedzi do quizu;
 - czyta ze zrozumieniem tekst i wybiera z niego interesujące go fragmenty;
 - prezentuje swoją pracę;
 - wciela się w rolę i odgrywa scenkę;
 - korzysta z aplikacji Kahoot! – tworzy w niej quiz.
-

METODY PRACY:

- metoda samodzielnego dochodzenia do wiedzy (problemowa),
 - metoda sytuacyjna,
 - gra dydaktyczna,
 - zabawa inscenizacyjna.
-

FORMY PRACY:

- praca indywidualna,
 - praca w grupach.
-

POMOCE DYDAKTYCZNE:

- tablet/iPad/komputer/ smartfon z dostępem do internetu;
- aplikacje Kahoot! i Canva;
- książki o Mazowszu;

- adresy stron internetowych związanych z województwem mazowieckim;
- karta ewaluacji – róża wiatrów dla każdego ucznia.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Piramidy.
 2. Pytania do wywiadu.
 3. Wyjaśnienie słowa *research*.
 4. Róża wiatrów.
-

BIBLIOGRAFIA

- J. Chojińska-Mika, M. Kulesza, K. Mika, W. Morawski, H. Wajs, *Mazowsze*, Wyd. Kartograficzne Daunpol Sp. z o.o., Warszawa 2011.
- L. Herz, *Mazowsze*, Wyd. Wiedza i Życie, Warszawa 2005.
- M. Jarocka, *Legendy i opowieści o Mazowszu*, PZWL Wydawnictwo Lekarskie Sp. z o.o., Warszawa 2017.
- T. Ławecki, Z. Panów, L. Olchowik-Adamowska, K. Kunicki, *Przewodnik Mazowsze*, Wyd. Bosz, Olszanica 2010.
-

ŹRÓDŁA INTERNETOWE

- <http://www.mlawa.pl/atrakcje-2/mlawa-nie-da-o-sobie-zapomniec.html> [dostęp: 27.06.2018].
- mlawainfo.pl [dostęp: 27.06.2018].
- <https://pl.wikipedia.org/wiki/M%C5%82awa#Zabytki> [dostęp: 27.06.2018].
- www.baskamurmanska.pl [dostęp: 27.06.2018].
- <https://www.nowydwormaz.pl/1016,twierdza-modlin-sladami-drugiej-wojny-swiatowej> [dostęp: 27.06.2018].
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Nowy_Dw%C3%B3r_Mazowiecki#Zabytki [dostęp: 27.06.2018].
- <https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81om%C5%BCa#Historia> [dostęp: 27.06.2018].
- <https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81om%C5%BCa#Zabytki> [dostęp: 27.06.2018].
- <https://www.polskieradio.pl/9/526/Artykul/939608,Radzymin-wyklete-miasto> [dostęp: 27.06.2018].
- http://www.radzymin.pl/asp/pl_start.asp?typ=14&sub=297&menu=198&strona=1 [dostęp: 27.06.2018].
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Radzymin#Czasy_wojen_%C5%9Bwiatowych [dostęp: 27.06.2018].
- <http://www.kozienicepowiat.pl/54-powiat-kozienice/dziedzictwo-kulturowe/zabytki/kozienice/809-zespol-palacowo-parkowy-w-kozienicach.html> [dostęp: 27.06.2018].
- <https://pl.wikipedia.org/wiki/Pu%C5%82tusk#Zabytki> [dostęp: 27.06.2018].
- <http://www.polskaniezwykla.pl/web/place/19934,kozienice-krolewskie-miasto.html><http://pultusk.pl/historia-zabytki/zabytki/> [dostęp: 27.06.2018].
- <http://pultusk.pl/historia-zabytki/historia-pultuska/> [dostęp: 27.06.2018].
- <https://pl.wikipedia.org/wiki/Liw> [dostęp: 27.06.2018].
- <https://pl.wikipedia.org/wiki/Liw#Zabytki> [dostęp: 27.06.2018].
- <https://www.youtube.com/watch?v=RBs340Uf2w> [dostęp: 27.06.2018].
- <https://kahoot.it/> [dostęp: 27.06.2018].
- <http://www.polskaniezwykla.pl/web/place/search,1,-1,-1,930816,-1,-1,-1.html> [dostęp: 27.06.2018].

PRZEBIEG ZAJĘĆ



WARIANT 1 – SCENARIUSZ TRADYCYJNY

CZĘŚĆ WSTĘPNA

Powitanie uczniów i wprowadzenie do tematyki zajęć *Mazowieckie perełki*. Pogadanka na temat piękna regionu, jego urokliwych zakątków, licznych zabytków i miejsc związanych z historią. Warto poznawać nie tylko stolicę – serce regionu – lecz także inne ciekawe miejsca na Mazowszu.

CZĘŚĆ GŁÓWNA

1. Przygotowanie teleturnieju sprawdzającego wiedzę na temat wsi i miasteczek Mazowsza – *Mazowieckie perełki*. Uczniowie mają się wcielić w rolę pracowników telewizji i stworzyć zespoły przygotowujące teleturniej *Mazowieckie perełki* sprawdzający wiedzę na temat wsi i miasteczek Mazowsza.
2. Podział pracy. Nauczyciel dzieli klasę na grupy (przynajmniej 3-osobowe). Każda grupa losuje kopertę z zadaniem. Są to części z nazwami wsi i miasteczek Mazowsza. Z trójkątów należy ułożyć piramidę (**załącznik nr 1**).
3. Przygotowanie plakatów o teleturnieju. Każda grupa przygotowuje w aplikacji (programie) Canva plakat informujący o teleturnieju. Plakat powinien zawierać: cytaty o Mazowszu, termin (datę i godzinę), w którym odbędzie się teleturniej (nauczyciel informuje uczniów, że teleturniej odbędzie się na ostatnich zajęciach), oraz zdjęcie lub grafikę związane z wylosowaną przez grupę miejscowością.
4. Wywiad – kręcenie krótkich filmów. W celu ułatwienia zadania uczestnikom teleturnieju, uczniowie

przygotują dla nich filmiki zawierające wywiad z wybranym gościem (przedstawicielem wylosowanej miejscowości) – ciekawym mieszkańcem, burmistrzem, radnym lub inną osobą, którą uczniowie wybiorą. Pomocne w zrealizowaniu tego zadania będą pytania do gościa (**załącznik nr 2**), a uczniowie muszą znaleźć na nie odpowiedzi.

Jedna osoba z grupy odgrywa rolę redaktora prowadzącego rozmowę, druga wciela się w gościa. Trzecia otrzymuje rolę operatora kamery (można nagrywać tabletem, iPadem, kamerą, smartfonem). Jeżeli grupa jest liczniejsza, to dwoje uczniów może być redaktorami lub gośćmi.

5. Przygotowanie merytoryczne. Uczniowie wyszukują informacje na temat miast i wsi, które wylosowali. Mogą korzystać z zasobów internetu oraz z książek. Nauczyciel przygotowuje listę adresów stron, z których uczniowie powinni korzystać (źródła) i przekazuje je każdej grupie. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że aby dobrze przygotować program, najpierw trzeba rzetelnie przeprowadzić *research* (uczniom, którzy nie znają tego słowa objaśnia jego znaczenie, **załącznik nr 3**). Zadaniem uczniów będzie zapoznanie się z informacjami o wylosowanych miastach i wsiach i ułożenie na ich temat odpowiednich pytań i odpowiedzi.
6. Przygotowanie gry dydaktycznej – *Mazowieckie perełki*. Uczniowie w aplikacji Kahoot! przygotowują pytania i odpowiedzi do quizu. Jedna z odpowiedzi musi być poprawna. W czasie tego zadania przydatna będzie wiedza zdobyta w czasie przygotowywania *researchu*

oraz podczas nagrywania filmików. Nauczyciel przed przystąpieniem uczniów do pracy pokazuje im film instruktażowy, dotyczący tworzenia quizów w aplikacji Kahoot! (adres strony w źródłach).

7. Prezentacja filmików nagranych przez uczniów.

Nauczyciel wyświetla prace uczniów i przypomina oglądającym, że informacje zawarte w filmikach mogą pojawić się w pytaniach quizu.

CZĘŚĆ PODSUMOWUJĄCA

Gra dydaktyczna (teleturniej) – *Mazowieckie perelki*.

Na dużym ekranie (połączonym z komputerem z dostępem do internetu) nauczyciel wyświetla po kolei quizy przygotowane przez poszczególne grupy. Żeby to zrobić, wchodzi na stronę <https://kahoot.it/>, a grupy podają kody do swoich quizów. Pozostali uczniowie logują się do quizu i odpowiadają na pytania. Po jego zakończeniu pojawia się lista osób, które odpowiedziały poprawnie i najszybciej na pytania. Zadanie to możemy potraktować jako ewaluację, gdyż pokazuje poziom wiedzy zdobytej przez uczniów.

EWALUACJA

Ewaluacja za pomocą graficznej metody – róży wiatrów.

Uczniowie otrzymują ilustrację przedstawiającą przecinającą się w jednym punkcie linie podzielone na odcinki (**załącznik nr 4**).

Poszczególnym odcinkom są przypisane wartości od 1 do 6. Na końcach linii zostały zapisane elementy podlegające ocenie. Każdy z uczestników zaznacza na poszczególnych odcinkach wartość liczbową wyrażającą jego opinię, a następnie łączy te punkty ze sobą, dzięki czemu otrzymuje swoją różę wiatrów, którą przekazuje nauczycielowi.

WARIANT 2 – SCENARIUSZ WEBQUEST

WPROWADZENIE

Pogadanka na temat piękna regionu, jego urokliwych zakątków, licznych zabytków i miejsc związanych z historią. Warto poznawać nie tylko stolicę – serce regionu – lecz także inne ciekawe miejscowości. Pomoże w tym teleturniej, który większej grupie odbiorców dostarczy wiedzy o Mazowszu.

ZADANIE

Uczniowie mają się wcielić w rolę pracowników telewizji i działać w zespole przygotowującym teleturniej: *Mazowieckie perelki* sprawdzający wiedzę na temat wsi i miasteczek Mazowsza.

PRZEBIEG:

Krok 1

Uczniowie dzielą się na grupy (przynajmniej 3-osobowe).

Każda grupa losuje kopertę z zadaniem. Są to części z nazwami wsi i miasteczek Mazowsza. Z trójkątów należy ułożyć piramidę (**załącznik nr 1**).

Uczniowie układają piramidę z trójkątów, które kryją odpowiedź, jaką wsią lub jakim miasteczkiem dana grupa będzie się zajmować.

Krok 2

Uczniowie przygotowują plakaty informujące o teleturnieju.

Każda grupa w aplikacji (programie) Canva przygotowuje plakat informujący o teleturnieju (grze dydaktycznej).

Plakaty powinny zawierać datę i godzinę programu (data i godzina ostatnich zajęć) oraz zdjęcie lub inną grafikę związane z wylosowaną miejscowością.

Trzeba przypomnieć uczniom, aby korzystali z legalnych źródeł, np. Pixabay.com.

Każdy członek grupy przygotowuje swój plakat, a grupa wybiera jeden. Gotowe plakaty nauczyciel drukuje i rozwiesza w sali lekcyjnej – ma to na celu przypomnienie o quizie.

Krok 3

Wywiad – kręcenie krótkich filmów. Aby ułatwić zadanie uczestnikom teleturnieju, uczniowie przygotowują dla nich filmiki zawierające wywiad z wybranym gościem (przedstawicielem wylosowanego miasta) – ciekawym mieszkańcem, burmistrzem, radnym lub inną osobą, którą uczniowie wybiorą.

Jedna osoba z grupy będzie redaktorem prowadzącym rozmowę, druga wcieli się w gościa, a trzecia zostanie operatorem kamery (tablet, smartfon, iPad, kamera). Jeżeli grupa jest liczniejsza, to dwóch uczniów może grać role redaktorów lub gości. Pytania do wywiadu zostały przygotowane przez kierownika zespołu (nauczyciela), by ułatwić filmowcom (uczniom) zadanie. Przed przystąpieniem do nagrywania uczniowie opracowują swoje odpowiedzi.

Pytania do wywiadu: **załącznik nr 2**.

Krok 4

Przygotowanie merytoryczne. Aby dobrze przygotować program, należy go poprzedzić rzetelnie przeprowadzonym researchem. Uczniowie zapoznają się z materiałami, które otrzymają od kierownika zespołu (nauczyciela), mogą też korzystać z zasobów internetu (wykaz przydatnych stron znajduje się w źródłach).

Krok 5

Gra dydaktyczna *Mazowieckie perelki* – przygotowanie.

Uczniowie przygotowują pytania i odpowiedzi do quizu w aplikacji Kahoot! Jedna z odpowiedzi musi być poprawna. W czasie tego zadania przydatna będzie wiedza zdobyta w czasie przygotowywania researchu oraz podczas nagrywania wywiadów.

Krok 6

Prezentacja filmów.

Przed teleturniejem uczniowie uważnie oglądają filmiki nagrane przez wszystkie grupy, gdyż informacje w nich zawarte mogą pojawić się w pytaniach quizu.

Krok 7

Quiz *Mazowieckie perelki*.

Uczniowie testują samodzielnie przygotowane quizy.

Po kolei poszczególne grupy prezentują swoje quizy (w Kahoot!), a pozostałe osoby je rozwiązują.

EWALUACJA

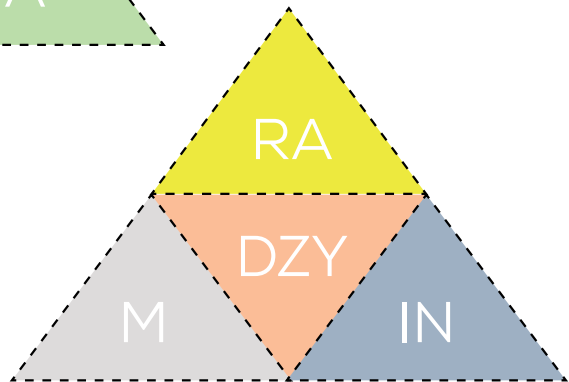
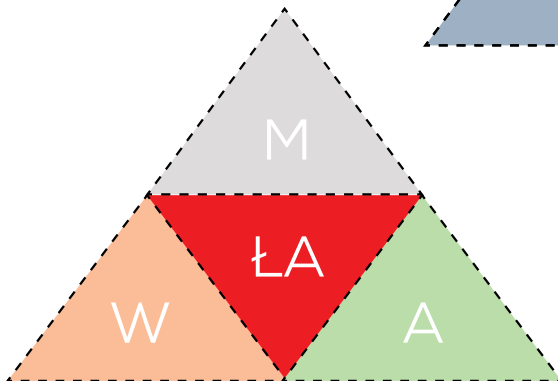
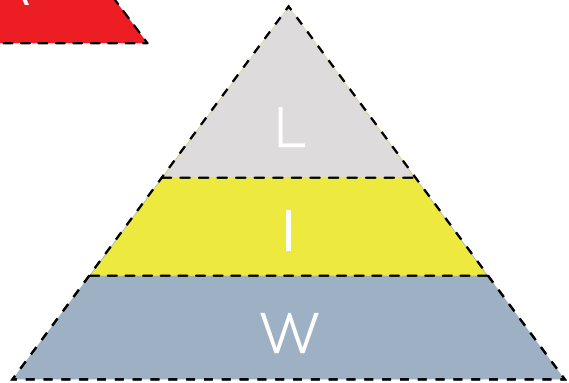
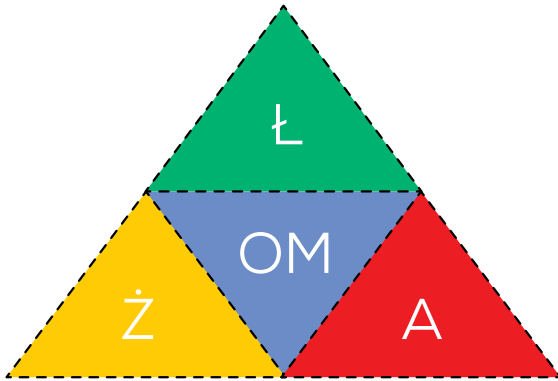
Ewaluacja za pomocą metody graficznej – róży wiatrów.

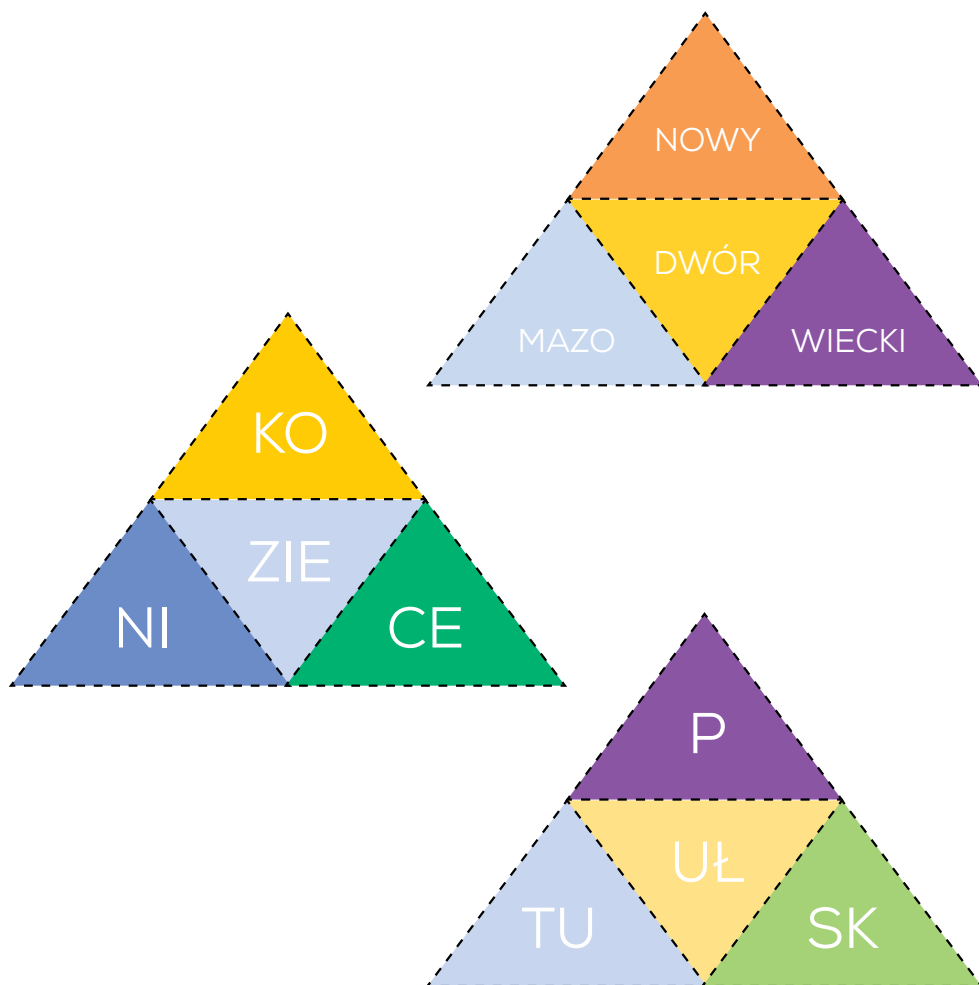
Uczniowie otrzymują od kierownika zespołu (nauczyciela) kartę, na której są przedstawione krzyżujące się ze sobą w jednym punkcie linie podzielone na odcinki (**załącznik nr 4**). Poszczególnym odcinkom są przypisane wartości od 1 do 6. Na końcach linii zostały zapisane elementy podlegające ocenie. Każdy z uczestników zaznacza na poszczególnych odcinkach wartość liczbową wyrażającą jego opinię, a następnie łączy te punkty ze sobą, dzięki czemu otrzymuje swoją różę wiatrów, którą przekazuje nauczycielowi.

Załącznik nr 1.



Piramidy





Załącznik nr 2.



Pytania do wywiadu

Łomża

1. Jaka legenda opisuje, skąd się wzięła nazwa Łomża? Proszę ją opowiedzieć.
2. Łomża historycznie należała do Mazowsza. Do którego województwa należy to miasto obecnie?
3. Łomża w dużej mierze została zniszczona podczas II wojny światowej. Jakie zabytki zachowały się do dnia dzisiejszego?
4. Co się działo w Łomży podczas II wojny światowej?
5. Jakie atrakcje turystyczne możemy zobaczyć w Łomży?

Liw

1. Liw to wieś będąca niegdyś miastem obronnym Rzeczypospolitej. W pobliżu jakiego miasta i nad jaką rzeką leży Liw?
2. Jaki zabytek możemy zobaczyć w Liwie i w jakim celu wzniesiono tę budowlę?
3. Co Niemcy zamierzali zrobić z zamkiem w Liwie, kto i w jaki sposób odwiódł ich od tego pomysłu?
4. Jaką atrakcję turystyczną miłośnicy historii mogą zwiedzić w Liwie?
5. W jakiej legendzie jest mowa o Żółtej Damie krążącej po zamku? Proszę ją opowiedzieć.

Mława

1. W której części Polski leży Mława?
2. Jaka legenda mówi o ptasim strażniku Mławy i trąbce, której dźwięk uratował miasto? Proszę ją opowiedzieć.
3. Jakie atrakcje historyczne można zobaczyć w Mławie i okolicach?
4. Kiedy odbyła się bitwa pod Mławą i co się wtedy stało z miastem?
5. Kim był Ignacy Mościcki, który urodził się 15 km od Mławy?

Kozienice

1. Jakie atrakcje turystyczne są warte zobaczenia w Kozienicach?
2. Który król Polski urodził się w Kozienicach i jak upamiętniono to wydarzenie?
3. Jakie zabytki wchodzą w skład zespołu pałacowo-parkowego w Kozienicach?
4. Które części dawnego zespołu pałacowego zachowały się do dnia dzisiejszego?
5. Za czasów panowania którego króla pałac w Kozienicach był jego letnią rezydencją?

Pułtusk

1. Skąd wzięła się nazwa Pułtusk?
2. Czym wyróżnia się Pułtusk na tle innych miast w Europie?
3. Podczas II wojny światowej na terenie Pułtuska i okolic toczyły się walki, w których wyniku miasto zostało zniszczone. Ile procent wynosiły straty?
4. Dlaczego miasto nazywane jest Wenecją Mazowska?
5. Jakie atrakcje turystyczne warto zobaczyć w Pułtusku?

Nowy Dwór Mazowiecki

1. Jak nazywa się najbardziej znana dzielnica Nowego Dworu Mazowieckiego?
2. Co znajdowało się w Twierdzy Modlin podczas II wojny światowej?
3. Jak nazywa się część Twierdzy Modlin, która jest najdłuższym budynkiem w Europie, ile ma metrów długości?
4. Kim była Baśka Murmańska i jaki ma związek z Twierdzą Modlin?
5. Jakie zabytki można zobaczyć w Nowym Dworze Mazowieckim oprócz Twierdzy Modlin?

Radzymin

1. Dlaczego komuniści chcieli wymazać Radzymin z mapy Polski?
2. Jak w czasie PRL-u nazywano Radzymin?
3. Jaki budynek w Radzyminie wysadzili hitlerowcy w czasie II wojny światowej?
4. Kiedy miała miejsce wielka bitwa pancerna stoczona pod Radzyminem?
5. Pomnik którego sławnego poety znajduje się w Radzyminie?

Załącznik nr 3.

**Wyjaśnienie słowa *research***

Research – badania, naukowe prace badawcze, dociekanie, rozeznanie.

Źródło:

<https://pl.bab.la/slownik/angielski-polski/research> [dostęp: 17.08.2018].

Załącznik nr 4.

**Róża wiatrów**